

25
ROKOV
1990 - 2015

ZVÄZ SLOVENSKÝCH
VEDECKOTECHNICKÝCH
SPOLOČNOSTÍ

Univerzálna
mierová federácia

Futurologická spoločnosť
Slovenska

Čo príde po kapitalizme?

Herbert Giller

28. máj 2015, Filozofický ústav SAV, Bratislava

Čo príde po kapitalizme?

Morálno-solidárny manifest

Herbert Giller, Viedeň
Základy humánneho hospodárstva
Bratislava, 28. máj 2015

www.moralsolid.net

Čo príde po komunizme?

publikované 1976:

Kritika a konštruktívna alternatíva k dialektickému materializmu.

Pod „komunizmom“ sa rozumie len ten typ, ktorý je založený na marxizme-leninizme.

Kresťanstvo a Marxizmus

publikované 1977:

Komentár k práci Nikolaja Berdjajeva „Pravda a lož komunizmu“

Základné tvrdenie:

Marxizmus je reakciou na zlyhanie kresťanskej buržoázie

Historický koniec komunizmu

1989: Pád Berlínskeho múru

1991: Rozpad Sovietskeho zväzu

**Prečo nedokázal marxistický komunizmus prekonať
kapitalizmus?**

Historický koniec komunizmu

1989: Pád Berlínskeho múru

1991: Rozpad Sovietskeho zväzu

**Prečo nedokázal marxistický komunizmus prekonať
kapitalizmus?**

Staré príslovie: „Čerta diablom nevyženieš!“

**Kapitalizmus a komunizmus sú si veľmi podobné!
Dve strany tej istej medaily.**

Marxizmus a kapitalizmus

Karl Marx kapitalizmus presne prekukol!

V marxizme je teda veľa pravdivého.

➔ Omyly: Obraz sveta a obraz človeka

Svet nepozostáva len z hmoty

Človek je viac než len hmota a produkt spoločnosti

Marx neopravil chybnú základnú myšlienku kapitalizmu;
prevrátil len pozície kapitálu a proletariátu

omyly kapitalizmu

Základnou myšlienkou kapitalizmu je materialistický egoizmus.
Marxizmus ju nezmenil.

Svet je hmota, založený na hospodárstve

Človek má základ v hmote a je produktom hospodárstva

Jediný rozdiel: Náboženstvo sa toleruje, pretože aj tak nemá
žiadny význam. Bohom kapitalizmu sú peniaze.
Náboženstvom je mamonizmus.

Čo príde po kapitalizme?

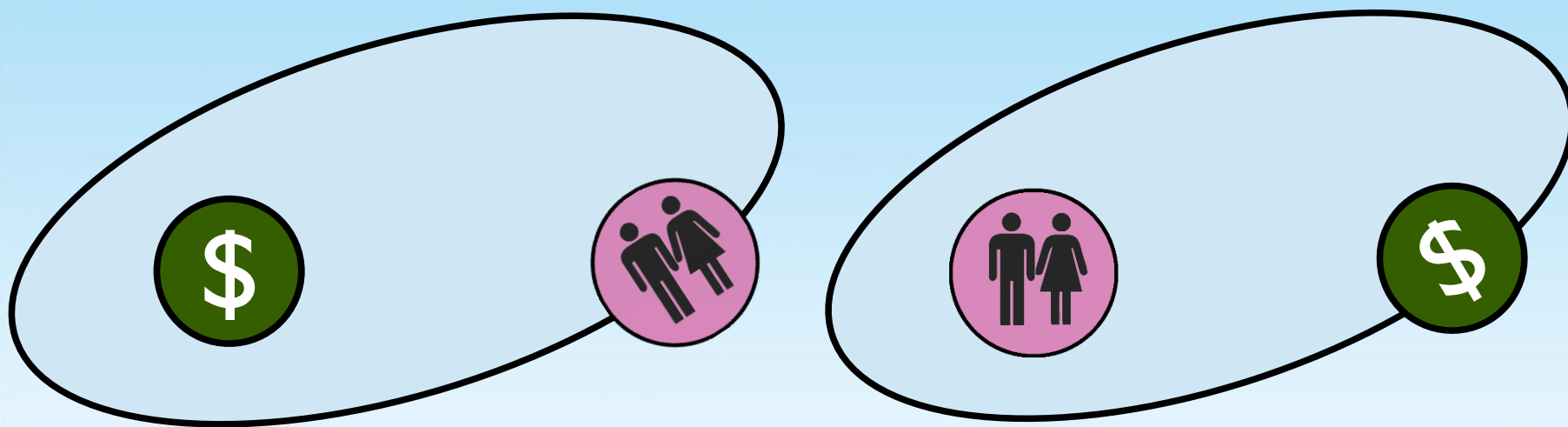
Ani kapitalizmus ani komunizmus nevyriešili problémy spoločnosti a hospodárstva

Protiklad buržoázie a proletariátu musí byť odstránený na metaúrovni

Potrebujeme nové paradigmy, presahujúce komunizmus a kapitalizmus

Potrebujeme niečo ako „Kopernikovský obrat“ v hospodárstve!

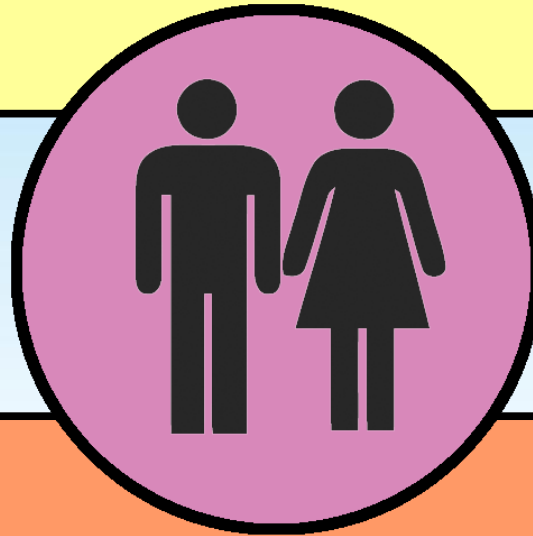
Kopernikovský obrat v hospodárstve

**Kto tu má stáť v centre?
Čo sa má okolo čoho točiť?**

Postavenie človeka v univerze

Duchovná oblasť

Materiálna oblasť

Stupňovitá stavba existencie človeka

Duchovná úroveň

Duchovné hodnoty, náboženstvo, etika ⇨ morálka

Ľudská úroveň

Usporiadanie medziľudského spoluzitia ⇨ politika

Materiálna úroveň

Zabezpečenie tovarov a služieb ⇨ hospodárstvo

Hierarchia úrovní ideálny stav:

Duchovný základ: „Morálna solidarita“ ⇒
Morálno-solidárna spoločnosť a hospodárstvo

Hierarchia úrovní súčasný stav:

Duchovný základ: „Materialistický egoizmus“ ⇒
Materialisticko-egoistická spoločnosť a hospodárstvo

V čom spočíva kopernikovský obrat?

- Človek stojí v centre hospodárstva, nie peniaze
- Morálna solidarita
namiesto materialistického egoizmu
- Prevrátenie hierarchie v trojstupňovom modeli

Hospodársky systém orientovaný na peniaze

„Peniaze vládnu svetu“ – prečo to vlastne dopustíme?

Vláda peňazí nie je ani prírodným zákonom ani neodvratným
vývojom evolúcie

Hospodársky systém orientovaný na peniaze

„Peniaze vládnu svetu“ – prečo to vlastne dopustíme?

Vláda peňazí nie je ani prírodným zákonom ani neodvratným vývojom evolúcie

Peniaze a vláda peňazí sú vytvorené človekom – a preto aj môžu byť človekom opäť zmenené

Hospodársky systém orientovaný na peniaze

„Peniaze vládnu svetu“ – prečo to vlastne dopustíme?

Vláda peňazí nie je ani prírodným zákonom ani neodvratným vývojom evolúcie

Peniaze a vláda peňazí sú vytvorené človekom – a preto aj môžu byť človekom opäť zmenené

Hospodárstvo orientované na človeka – len malá zmena?
Má však enormné dopady, ktoré zatrasú celým hospodárskym životom!

Čo by malo byť inak?

Len pár myšlienok ...

Konečným cieľom podniku už nie je dosiahnutie zisku, ale čo najvyššia spokojnosť ľudí – dovnútra i navonok!

Žiadna nutnosť rastu hospodárstva

- zvyšovanie kvality všetkých produktov
- žiadne „umelé zastarávanie“
- obmedzenie hory odpadkov

Čo by malo byť inak?

Len pár myšlienok ...

Sút'áž a konkurenčný tlak nebudú mať zmysel – nie je dôležité, kto pokryje potrebu, ale že bude pokrytá

- zostane len pokojné súperenie o lepšiu kvalitu

Podstatné:

Pri každom hospodárskom rozhodovaní sa bude musieť brať do úvahy, čo **človeku** najviac poslúži, pomôže alebo osoží – nie, čo prinesie najviac **peňazí!**

Krátka história peňazí

Historický vývoj foriem hospodárstva

Pred-monetárny vek

hospodárstvo založené na daroch

hospodárstvo založené na výmene

Monetárny vek

hospodárstvo založené na zisku

- Na začiatku bol dlhopis (Mezopotámia, 3. tisícročie pred Kr.)
- Peniaze sú výsledkom vývoja dlhopisu

Formy peňazí objavujúce sa v priebehu histórie:

- **naturálne peniaze**
- **kovové peniaze**
- **papierové peniaze**
- **bankové / transakčné peniaze**
(„Fiat Money“)

Naturálne peniaze

„zvieracia mena“ (v kultúre Nomádov) a obilie (po usadení sa)

- z prirodzenej reprodukcie vznikol mýtus samočinného rozmnožovania peňazí

Kovové peniaze

Bolo ľahšie nosiť so sebou než stádo dobytká alebo vrecia obilia

Mince po prvýkrát za kráľa Kroisa

- mince sa už nedokážu prirodzene rozmnožovať, mýtus však pretrval – pôvod úroku

Papierové peniaze

Pôvodne certifikát za uložené mince

Vývoj podvodného bankového modelu

- certifikáty sa osamostatnili ako výmenný prostriedok
- neexistuje dostatočný počet mincí za všetky certifikáty
- vytvorenie systému minimálnej rezervy

Bankové peniaze („Fiat Money“)

Už len čisto virtuálne – číslo vytvorené z ničoho
v počítači

- ľudia však ešte stále veria, že reprezentuje hodnotu kovu alebo mincí
- ľudia tiež ešte stále veria, že peniaze sa môžu samé od seba rozmnožovať

Ako vznikajú peniaze?

„Creatio ex nihilo“

- poskytnutím kreditu sa vytvorí dlh, pretože poskytovateľ kreditu bude vždy chcieť svoj vklad späť
- peniaze vytvorené poskytnutím kreditu preto nie sú ničím iným ako dlhopisom
- automatikou úroku z úroku dostane poskytovateľ kreditu späť dokonca niekoľkonásobok svojho vkladu
- demokratické a bezdlhové tvorenie peňazí?

Veľké povery o peniazoch

- **Peniaze nemajú žiadnu vlastnú hodnotu**
peniaze predstavujú len virtuálnu veličinu
- **Peniaze nedokážu pracovať**
pracuje len človek
- **Peniaze sa nemôžu samé reprodukovať**
úrokové výnosy sú preto nesprávne a nemorálne
- **Peniaze nepredstavujú obmedzený zdroj**
„Creatio ex nihilo“ – „nič“ je neobmedzene k dispozícii

Paradigmy hospodárstva orientovaného na peniaze

„A čo mám ja z toho?“

mat' (v protiklade k „byt“)

značí materializmus

vzt'ahovanie na seba

značí egoizmus

⇒ *podstata materialistického egoizmu*

inak povedané: „Čo **dostanem ja** za to?“

- „**hospodársky záujem**“

Paradigmy morálneho hospodárstva

- Žiadny človek sa nesmie osobne obohatiť z práce iného človeka.
- Žiadny človek nesmie poberať príjem, pre ktorý nepriniesol žiadny substanciálny, praktický ani ľudský výkon.

Potrebné okamžité opatrenia

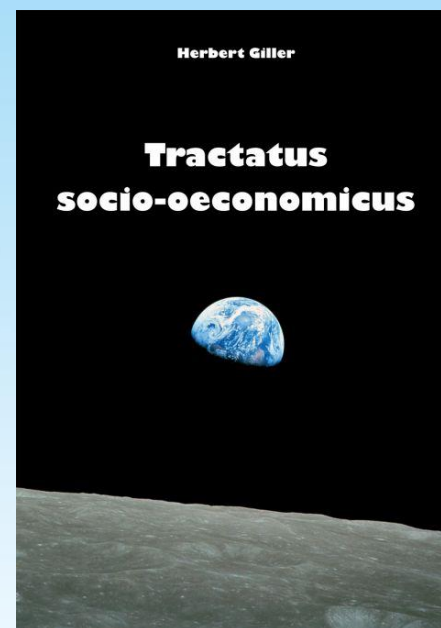
1. Ukončenie tvorby peňazí bankami

- bankám sa odoberú licencie na tvorbu bankových peňazí
- demokratizácia tvorby peňazí

2. Odstránenie každej formy pasívnych príjmov

- úroky, dividendy, výnosy cenných papierov
- odčerpávanie hodnôt vytvorených inými
- špekulácie a stávky na udalosti v ekonomike

Ďalšie informácie:

www.moralsolid.net